

108777 - Adviesgeschil over wijziging van de organisatiestructuur. Het besluit kan in stand blijven.

UITSPRAAK

in het geding tussen:

de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de VariO Onderwijsgroep te Emmeloord, verzoeker, hierna te noemen de GMR
gemachtigde: de heer mr. R.T. Boogers

en

het College van Bestuur van de VariO Onderwijsgroep gevestigd te Emmeloord, verweerder, hierna te noemen het bevoegd gezag
gemachtigde: de heer mr. V.G.A. Kellenaar

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift van 29 mei 2019, ingekomen op 3 juni 2019 en aangevuld op 12 juni 2019, heeft de GMR een adviesgeschil aan de Commissie voorgelegd over het besluit van het bevoegd gezag van 19 april 2019 tot wijziging van de organisatie- en managementstructuur van de VariO Onderwijsgroep.

Het bevoegd gezag heeft een verweerschrift ingediend, ingekomen op 24 juni 2019.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 5 juli 2019.

De GMR werd ter zitting vertegenwoordigd door de heer [voorzitter GMR] en mevrouw [adviseur GMR], bijgestaan door de gemachtigde, de heer mr. R.T. Boogers.

Het bevoegd gezag werd vertegenwoordigd door mevrouw [voorzitter College van Bestuur], mevrouw [directeur VariO Onderwijsgroep], en de heer [hoofd Financiële Administratie VariO Onderwijsgroep], bijgestaan door de gemachtigde, de heer mr. V.G.A. Kellenaar.

De GMR heeft een pleitnotitie overgelegd.

De Commissie heeft het dictum van deze uitspraak bij brief van 12 juli 2019 aan partijen gezonden.

2. FEITEN

De VariO Onderwijsgroep vormt het bevoegd gezag over de Bonifatius mavo, Caleido onderwijs voor anderstaligen, het Vakcollege Noordoostpolder (vmbo), X-tuur (voortgezet onderwijs op maat) en het Zuiderzee Lyceum Emmeloord. De VariO Onderwijsgroep kent een eenhoofdig College van Bestuur en een Raad van Toezicht met vijf leden.

Op 11 februari 2019 heeft het bevoegd gezag een voorgenomen besluit over wijzigingen van de organisatie- en managementstructuur van de VariO Onderwijsgroep ter advies aan de GMR voorgelegd. De voorgestelde wijziging houdt samengevat in dat de verantwoordelijkheden binnen de organisatie laag belegd worden: er komt een grote mate van zelfsturing en minder hiërarchie op de locaties. Waar voorheen het College van Bestuur de locatiedirecteuren aanstuurde, zal dit volgens het voorstel gebeuren door twee directeuren, namelijk een directeur Onderwijs en een directeur Bedrijfsvoering. Deze aansturing vindt plaats tijdens een zogeheten transitieperiode; op termijn (uiterlijk 2023) zullen deze twee directiefuncties vervallen.

Op 26 februari 2019 heeft een overlegvergadering met de GMR plaatsgevonden.

Bij brief van 26 maart 2019 heeft de GMR negatief advies uitgebracht.

Het bevoegd gezag heeft hierop bij brief van 28 maart 2019 gereageerd en bij brief van 9 april 2019 een nadere toelichting aan de GMR verstrekt.

Op 16 april 2019 hebben partijen het overleg op grond van artikel 17 aanhef en onder d Wms gevoerd. Op 19 april 2019 heeft het bevoegd gezag aan de GMR het definitieve besluit meegedeeld. Hierop heeft de GMR het adviesgeschil aan de Commissie voorgelegd.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt GMR

De GMR stelt dat het belang van de GMR door het niet volgen van het advies door het bevoegd gezag ernstig is geschaad.

Daartoe voert de GMR aan dat niet duidelijk is waarom het bevoegd gezag het advies van de GMR op belangrijke punten niet heeft gevolgd. Dit doet afbreuk aan het adviesrecht van de GMR. Het bevoegd gezag heeft niet tijdig informatie verschaft die de GMR nodig had en ook geen aandacht besteed aan zorgen van de GMR over het fluïde karakter en de hogere kosten van de gewijzigde organisatie- en managementstructuur. Voorts heeft het bevoegd gezag bevoegdheden van de GMR genegeerd. Deelbesluiten die dienen om het besluit van het bevoegd gezag uit te voeren, zijn niet aan de GMR voorgelegd. Ook ontbreekt draagvlak voor de nieuwe structuur.

Het bevoegd gezag biedt de nieuwe functie van locatiedirecteur aan de huidige afdelingsleiders aan. Dat is een afwijking van bestaand beleid dat iedereen binnen de organisatie in staat gesteld moet worden op deze nieuwe functie te solliciteren. Het bevoegd gezag handelt verder in strijd met een met de GMR gemaakte afspraak over de evaluatie van de organisatiewijziging. Het heeft hierin zelf beleid gemaakt, terwijl dit in samenspraak met de GMR zou gebeuren.

Nadat het bevoegd gezag op 19 april 2019 zijn definitieve besluit had meegedeeld, heeft het de GMR binnen anderhalf uur verzocht in te stemmen met uitvoering van het besluit voordat de opschortende termijn van zes weken voorbij zou zijn. Dit acht de GMR ongelukkig en misplaatst.

Voorts stelt de GMR dat door het niet volgen van het advies van de GMR het belang van de school wordt geschaad.

De GMR voert hiertoe aan dat de nieuwe organisatie tijdelijk is en daarom leidt tot een meerjarige periode van onzekerheid. Er moet een passende langdurige oplossing komen.

De organisatiewijziging heeft werkdrukverhoging voor het onderwijzend personeel (OP) tot gevolg en daarbij komen verantwoordelijkheden lager in de organisatie te liggen. Dit moet geregeld worden in een managementstatuut, maar dat ontbreekt binnen de organisatie.

Ook is het zeer de vraag of de kosten bij de uitvoering van het plan in de hand kunnen worden gehouden. Op korte termijn is extra geld nodig voor de hogere functies van afdelingsdirecteuren en bovenschoolse directeuren en het is niet duidelijk of deze functies op termijn in aantal worden teruggebracht. Te vrezen valt dat de kosten van het OP ten opzichte van het management nog verder scheef gaan lopen. De GMR heeft een voorstel gedaan waarbij een managementlaag wordt geschrapt.

Tot slot voert de GMR aan dat hij heeft voorgesteld om een scheiding aan te brengen tussen bedrijfsvoering en onderwijs zodat de locatiedirecteur zich volledig kan concentreren op de locatie waarvoor hij verantwoordelijk is. Het bevoegd gezag heeft daarover aangegeven het één niet los te kunnen zien van het ander terwijl hij in de voor de directeur bedrijfsvoering opgestelde profielschets het tegenovergestelde beweert.

Standpunt bevoegd gezag

Het bevoegd gezag stelt voorop dat hij tijdig advies heeft gevraagd en dat het advies van de GMR een zichtbare, belangrijke rol heeft gespeeld, in zowel het voorgenomen als het definitieve besluit.

Het bevoegd gezag betwist dat het belang van de medezeggenschap ernstig is geschaad. Hij voert daartoe aan dat hij de nodige informatie, waaronder de complete doorrekening van het voorstel, tijdig aan de GMR heeft verstrekt en dat de onderbouwing van het besluit volledig is. Het bevoegd gezag heeft duidelijk aangegeven dat de bovenschoolse directie tijdelijk nodig is om het College van Bestuur te ontlasten en om de locatiedirecteuren aan te sturen.

Het bevoegd gezag zal de eventuele besluiten, die voortvloeien uit het onderhavige besluit, aan de GMR of PGMR voorleggen. Dit speelt echter in dit geschil geen rol en moet dan ook buiten beschouwing blijven. Er is voor de nieuwe organisatiestructuur wel voldoende draagvlak bij het personeel. Aanvankelijk was ook bij de GMR draagvlak, maar in zijn advies heeft de GMR plotseling een andere denkrichting ingeslagen.

Het punt van afwijken van bestaand wervings- en selectiebeleid heeft de GRM te elfder ure ingebracht. Bovendien is dit argument onjuist. Vanuit zorgvuldig werkgeverschap is besloten zittende functionarissen als eerste de kans te geven zich te kwalificeren voor benoeming als locatiedirecteur, maar het beleid is nog steeds dat uitgegaan wordt van gelijktijdige externe en interne werving, met inachtneming van regels van voorrang, zoals bijvoorbeeld bij boventalligen. Evalueren is een zaak van het bevoegd gezag en GMR; er is geen tegenstelling tussen beide. Als de evaluatie eenmaal daar is, zal dit na overleg met de GMR plaatsvinden.

Na het gevoerde overleg moest het bevoegd gezag voortvarend handelen. De GMR heeft het verzoek van het bevoegd gezag om toch alvast uitvoering te geven aan het besluit afgewezen en dat zal dan ook niet gebeuren.

Evenmin acht het bevoegd gezag het belang van de school ernstig geschaad.

De school gaat een transitiefase in. Om de locatiedirecteuren goed in positie te brengen, is het van belang dat er tijdelijk twee bovenschoolse directeuren ter ondersteuning zijn. Het is aldus een tijdelijke voorziening en deze zal niet tot onzekerheid of hogere werkdruk leiden. Het is voor het bevoegd gezag niet duidelijk waarom de GMR tot het oordeel is gekomen dat dit wel het geval is. De werkdruk wordt niet hoger. De bovenschoolse directeuren verrichten de VariO-brede taken en er worden geen taken doorgeschoven naar docenten.

Het managementstatuut zal worden geactualiseerd zodra duidelijk is hoe de nieuwe organisatie- en managementstructuur zal worden. Als de teams zichtbaarheid van de locatiedirecteuren belangrijk vinden, is er budget dat daarvoor kan worden ingezet.

De kosten voor bestuur en management worden in de hand gehouden. Tegenover de hogere schaal voor locatiedirecteuren en bovenschoolse directeuren staat een teruggang in het aantal managementfuncties. Bovendien verdwijnen de bovenschoolse directeuren op termijn.

De kosten voor het bestuur zijn fors omlaag gegaan. Procentueel zal er stijging van kosten zijn, maar dat komt door daling van het leerlingenaantal. Er staat nu een robuust bestuur en dat blijft zo. Tot slot stelt het bevoegd gezag dat de scheiding tussen bedrijfsvoering en onderwijs eruit bestaat dat er één directeur bedrijfsvoering is en één directeur onderwijs. Er zijn geen individuele hoofden van dienst meer.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Op grond van artikel 31 lid 1 Wms is de Commissie bevoegd kennis te nemen van de geschillen, bedoeld in onder meer artikel 34 Wms. Ingevolge artikel 34 lid 2 Wms kan de MR een geschil aan de Commissie voorleggen als het bevoegd gezag een besluit neemt waarbij het een advies van de MR, vereist ingevolge artikel 11 Wms, niet of niet geheel volgt. De MR dient het geschil binnen zes weken nadat het bevoegd gezag het besluit heeft genomen, aan de Commissie voor te leggen.

Niet in geschil is dat het besluit van het bevoegd gezag van 19 april 2019 tot wijziging van de organisatie- en managementstructuur van de VariO Onderwijsgroep is te beschouwen als de adviesplichtige aangelegenheid genoemd in artikel 22 onder g GMR-reglement, dat gelijkkluidend is aan artikel 11 onder f Wms: vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de organisatie van de school. Aldus heeft de GMR op dit besluit adviesrecht.

Het voorgenomen besluit is op 11 februari 2019 aan de GMR voorgelegd waarop de GMR advies heeft uitgebracht op 26 maart 2019. Daarop heeft het bevoegd gezag bij brief van 28 maart 2019 gereageerd en op 9 april 2019 nog een schriftelijke toelichting op het besluit verstrekt. Op 19 april 2019 heeft het bevoegd gezag de GMR het definitieve besluit meegedeeld. Hierop heeft de GMR het geschil op 29 mei 2019, en dus binnen de termijn van zes weken als genoemd in artikel 34 lid 2 Wms, ingediend.

Aldus is de Commissie bevoegd van het adviesgeschil kennis te nemen en is de GMR ontvankelijk in zijn verzoek.

Het besluit tot wijziging van de organisatie- en managementstructuur van de VariO Onderwijsgroep.

De Commissie oordeelt dat het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn besluit tot wijziging van de organisatie- en managementstructuur van de VariO Onderwijsgroep heeft kunnen komen, zonder daarbij het van het advies van de GMR te volgen.

Hiertoe overweegt de Commissie als volgt.

Uit de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is de Commissie gebleken dat het bevoegd gezag ten aanzien van zijn besluit een voldoende zorgvuldig proces heeft gevolgd. Vanaf de start van de besluitvorming in juni 2018 heeft overleg tussen het bevoegd gezag en de GMR plaats gevonden en in november 2018 zijn werkafspraken gemaakt die in de besluitvormingsprocedure gevolgd zijn. Er hebben overlegbijeenkomsten met de GMR plaatsgevonden en ook met de kernteams, om het voorgenomen besluit bij te schaven. Het bevoegd gezag heeft ook een doorrekening van de gevolgen van de invoering van de nieuwe structuur verstrekt. Ten aanzien van de evaluatie van de nieuwe structuur is in het overleg van 16 april 2019 met de GMR afgesproken dat deze uiterlijk 1 augustus 2023 zal geschieden waarbij de criteria samen met de GMR zullen worden bepaald. In het definitieve besluit heeft het bevoegd gezag wel criteria genoemd die bij de evaluatie worden gehanteerd, maar die zijn zeer algemeen gesteld en het bevoegd gezag heeft daarover in zijn verweerschrift aangegeven dat de evaluatie te zijner tijd in overleg met de GMR verder zal worden vormgegeven.

Nadat de GMR negatief advies had uitgebracht en voordat het definitief besluit werd genomen, heeft het bevoegd gezag in lijn met zijn verplichting uit artikel 17 aanhef en onder d Wms op 16 april 2019 overleg met de GMR gevoerd. Vóór dat overleg is het bevoegd gezag bij brief van 9 april 2019 nog nader ingegaan op de doorrekening van de gevolgen van het besluit. Blijkens de notulen van het overleg is toen ook gesproken over de door het bevoegd gezag verstrekte doorrekening.

Ten aanzien van het gegeven dat het bevoegd gezag zeer kort na het nemen van het definitief besluit de GMR heeft verzocht om in te stemmen met uitvoering ervan, overweegt de Commissie dat het goed voorstelbaar is dat de GMR dit als ongelukkig en misplaatst heeft ervaren. Dit leidt echter niet tot het oordeel dat het besluit om die reden niet redelijk zou zijn. Immers, artikel 34 lid 1 Wms bepaalt dat de uitvoering van een besluit, dat in afwijking van het advies van de GMR is genomen, gedurende zes weken wordt opgeschort tenzij de GMR tegen onmiddellijke uitvoering geen bedenkingen heeft. Gelet hierop, en ook vanwege het tijdstip in het schooljaar, kan dit verzoek aan de GMR niet als onzorgvuldig worden aangemerkt.

Voorts is ten aanzien van het gevolgde proces niet komen vast te staan dat het bevoegd gezag bevoegdheden van de GMR heeft genegeerd: niet is gebleken dat er nu al deelbesluiten liggen en het bevoegd gezag heeft aangegeven dat, als er sprake zal zijn van deelbesluiten, deze aan de GMR zullen worden voorgelegd.

Ook is niet gebleken dat er sprake is van een afwijking van het geldende werving- en selectiebeleid. Wel is het zo dat aan de huidige afdelingsleiders en directeuren op grond van de geldende voorrangsregels een vrijkomende functie wordt aangeboden, maar dat is niet in strijd met staand beleid.

De zorg die de GMR op een aantal punten heeft, zoals over de tijdelijkheid, werkdrukverhoging en kosten van de nieuwe organisatie, acht de Commissie niet onbegrijpelijk. Maar dat deze gevolgen daadwerkelijk zullen ontstaan heeft de GMR onvoldoende concreet gemaakt, zodat niet geconcludeerd kan worden dat door het op deze punten niet volgen van het advies van de GMR de belangen van de school en/of van de GMR ernstig worden geschaad.

Tot slot overweegt de Commissie dat het voorstel dat door de GMR is gedaan voor wijziging van de organisatiestructuur, niet ter beoordeling aan de Commissie voorligt.

5. **BESLISSING**

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie dat het bevoegd gezag in redelijkheid tot zijn besluit tot wijziging van de organisatie- en managementstructuur van de VariO Onderwijsgroep heeft kunnen komen. Het besluit kan in stand blijven.

Vastgesteld te Utrecht op 4 september 2019 door mr. R.W.L. Koopmans, voorzitter, mr. C.J.H.G. Bronzwaer en drs. H.J. van Rooijen, leden, in aanwezigheid van mr. J.A. Breunesse, secretaris.

mr. R.W.L. Koopmans
voorzitter

mr. J.A. Breunesse
secretaris

Tegen deze uitspraak staat op grond van artikel 36 lid 1 Wms beroep open bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam. Het beroep wordt ingediend bij verzoekschrift binnen een maand nadat de verzoeker in beroep van de uitspraak op de hoogte is gesteld.